

POMAHAJ BÓH

ČASOPIS EVANGELSKÍCH SERBOW

9. číslo

Budyšin, awgust 1953

Lětnik 3

W Bozy / 1. list Jana 4, 13

My w Bozy a Bóh w nas — tak piše nam Jan japoštoł w swojim přnim lisće a z tym nam to praji, štož móhli něhdže mjenować: žiwu wěru. štož nam woprawdžite spokojenje dawa; je to polne zjednoćenstwo mjez žiwym Bohom a nami, je to kralestwo Bože w nas, je to dopjelnjenje wšeho, štož je naš knjez a zbožnik Jezus Chrystus přinjesl nam na zemju a nam dobyl ze swojim žiwjenjom a čerpenjom a wumrěcom a zbožnym stanjenjom z morwych. Bóh je blisko wšitkim, kiž su přez Jezom Chrysta k njemu dōšli, zo by jim dał wjesolu wutrobu, kiž w Božim měrje wotpočuje, kaž slónčne swětlo člowjekej swěci na jeho pučach a jemu dawa wokřewjenje a radosć.

To nam njeje ničo njeznateho; tak někotra njezděla, na kotrejž je nas Bože slowo, kiž smy w towarstwje swěrných poslucharjow slyšeli, nas wuwjedlo z njeměra a přeměnjenjow tuteje zemje, ze starosćow a bėdženjow našeje wutroby, hdžež smy w Bozy swoje wuchowanje namakali a hdžež je naša duša začuwała, kak Boža bliskosć wožiwja a troštuje. Čitamy tři hrónčka dale w Janowym lisće, slyšimy: Bóh je lubosć, a štož w lubosći wostanje, wostanj w Bozy a Bóh w nim. W lubosći być je w Bozy być. Hakle tón, kiž je w Chrystusu Jezusu to spóznał a dobyl, wě tež, što to rěka: w Božej lubosći wotpočować, w njej mčć swoje wjesele a zbože.

Ale wostać w lubosći a w Bozy — njeje to, na čimž tak pobrachuje pola člowjekow. Hdy bychmy tola wšitcy tak móhli wo tym rěčeć kaž japoštoł Jan: Jeho smě-

my mjenować japoštoła lubosće. Wón je swojemu zbožnikkej tak hluboko do wutroby pohladał, zo jeho njeje ničo wot jeho lubosće džělilo. — A pola nas? Město toho, zo by so přeco dale twaril naš duchowny dom, dyrbymy bohužel spóznać, zo je wjele rozpadnyło a dale rozpaduje. Město toho, zo roscěmy z Bohom, widžimy, zo tute žiwjenje zhubimy, město toho, zo znutrknje přeco dale přiběramy na wěrje a swěrje, přecelniwosći a scerpliwosći, sprawnosći a swjatosći, pytnjemy, zo swěra a wěra wotebēratej. Haj, hdy by pola nas bylo kaž pola Boha! Wón wostanje, kajkiž je był wot spočatka, a budže tón samy do wšeje wěčnosće. Je snano rano naša wutroba wotewrjena za Boha, je w běhu dnja ta sama wutroba wotewrjena za wšo, štož Bože znamjo w nas skaže a jeho kralestwo w nas so zakorjenić njedawa, a tak zhubimy dlěje bóle móc a žiwjenje z wysokosće, a štož je započalo rosć, pomału zaso wuschnje, a tak njedzak a njeswěra roscetej w našej wutrobje a k tomu starosće a přiwěra, zo je za Boha mjenje a mjenje ruma w našich wutrobach, haj přiwěra z přibójstwom zadusytej wěru do Boha dale a bóle, modlitwa njeje wjace žane žiwe spěwanje Božeje chwalby a žane strowe twarjenje na Božu móc a lubosć — wěra mrěje. — A kak daloko je pola Tebje — kelko je hižo morwe —? Je docyła možno, zo so nowe žiwjenje we wěrje zaso započnje? Abo sy na tym puću, zo Boha cyle zhubiš? Njerěči swědomnje wjace w Tebi? Kajki dyrbi to raz kónč być?

Džaku so swojemu Bohu, zo

jeho wutroba njeje zastala, za Tebje, haj, tež za Tebje bić, w lubosći! My mamy zbožnika, kiž woboje čini: kiž nas zastupuje pola Wótca a za nas prosy kaž w přirunanju zahrodnik za figowy štom: wostaj jón hišće to lěto, a kiž přeco zaso k nam přistupi w cylej krasnosći a mocy swojeje lubosće, kotraž je tež naše hrěchi njesla: ja sym Tebje wumóhl. Jeho slowo plaći džensa hišće kaž přeco, jeho swjate wotkazanje každemu, kiž z pokutnej a ponižnej a wěrjacej wutrobu nutrnje prosy: Božo Knježe, budž mi hrěšnikkej hnadny, wobkrući: njeboj so, ja, twój zbožnik tebi pomham, zo móhlo so wotstronić, štož chce tebe wot Boha džělitić, zo by zaso so móhlo wuznać: my w Bozy a Bóh w nas. Wón, naš zbožnik čini runy puć zaso Božemu duchej do našeje wutroby, zo by tón zaso swoje wobnowjace džělo w nas činił.

Tak chcemy so dać wabić přez Jezusowu hnadu a swěru a so wot njeho dać poslynić a troštować. Wón pak chce, zo by woprawdže a džen a wjace tež pola nas so dopčelo wuznać: My w Bozy a Bóh w nas. Tón běše zbožowny muž, kiž běše so wuznać móhl: To su moje wjesela, zo so k Bohu mam a swoju nadžiju staja na Knjeza. K tajkemu zbožu chce nas naš zbožnik wšitkich wjesć. Nichtó njewě, po kajkich pučach w zemskim pōndže, kotre nadžije so jemu dopjelnja, kajke domapytanja na njeho čakaju; my chcemy dobreje nadžije, wjesoleje wutroby wostać, Bóh nas powjedže po prawym puću, jemu bu-

(Pokročowanje na 2. stronje)

Měsačne hrono na žnjeńc 1953:

Njestarajće so wo ničo, ale njeh budža waše próstwy w modlenju a žadanju z džakowanjom před Bohom zjawne.

Njeje možno, byc z předarjom a njebyc zdom z pastyrjom. Hakle pastyr prawje rozumi, zo dyrbi so Slovo do woprawdžitych poměrow připowědać. Po ludowym wašnju prajene: Husowy předarski wuspěch wuchadžeše z toho, zo běše zdom pastyr. To rěka, zo znaješ dobú, w kotrjž předowaše, zo běše polnje zwjazany z ludom, kotryž jemu připoslušaše. Přetož Slovo dyrbi so čłowjeskich wutrobow mocować, tak je naš reformator to wuprajil.

To běše bjez dwěla wulke předowanje, kotrež předowaše na Swjato-Lukašowej synodze 18. 10. 1405 wo slowje Mat. 22, 37: Ty dyrbiš Boha, swjeho Knjeza, lubować z cylej swojej wutrobu, z cylej swojej dušu a z cylej swojej mysli. Wón wukladowaše, što je cyrkej, a hižom w mjenje Chrystusowym wola: Ja so wokolo bludžu w lumpach, ale knježa so raduju w šarlachowej drasće. Ja sym pod křiž dowjedzeny do smjerće sprócný, woni su so wopili na wotpočink. Ja podawam w najwjetšej lubosći swoju dušu za nich, woni pak njedopjelnja, kaž by to jich winowatosć byla, prikaznju lubosće: Ty dyrbiš Boha, swjeho Knjeza, lubować . . . Hnydom napomina zhromadžene duchownstwo, zo bychmy kedžbowali na bamža a na kardinala a na arcybiskopa (kotryž tam pod klětku sedžeše). kak so woblekaju, zo bychmy kedžbowali, hač snano fararjo njepožadaju dowol wot svojich farow z wudawanjom, zo chcedža do Prahi na študije hić, hdžež pak potom město študijam so podadža njepóćiwosći, štož

(Pokročowanje z 1. strony)

džemy swěrní; svojim a jenož jim, kiž pytaju wěčne žiwjenje, budže Bóh hnadny — přez Jezom Chrysta, našeho zbožnika.

Bjez Jezusa njenamakamy měr a žiwjenje; njech wón w nas znowa rosće, chcemy naše małe žiwjenje z jeho wulkim žiwjenjom zjednoćić, potom budže naša wěra móc, kotraž našu wolu dobru čini, kotraž naše žiwjenje ze wšej prócu a ze wšěm džělom, ze wšěm čerpjenjom a ze wšěmi wjeselemi překrasnja, přetož my smy w Bozy a Bóh je we nas přez Jezom Chrysta. Hamjeň.

njeswědči wo tym, zo bychu Boha lubowali. Swoje předowanje duchownskemu poslucharstwu skónči z pastyrskje radu: Ow Knježe, swoju twjerdu wutrobu zmjechě, liň wolij na swoje rany. Přijimaj lékařstwo wustrowjaceho Slowa. Dyrbiš namakać lékařstwo lubosće a potom budže zjawne, zo Boha lubuješ z cylej swojej wutrobu z pomocu Jezom Chrysta, wěčneho Knjeza Boha, kotryž je so čłowjek narodžil z knježny, kotryž je požohnowany do wěčnosće. Hamjeň. Hdy by generalny wikar Adam z Nežetic wědžal, hdže tuta pastyrská stražliwosć dowjedže, by drje lědma Husa za jeho předowanje chwailil.

Kaž je so pastyrsce wěnowal duchownstwu, tak to tež činješe študentam, kotrychž wučěše a pruwowaše. Jich napominaše, zo bychu prawdu zakitali, sprawnje žiwi byli, w lěnosći njezanjechali, štož běchu nawuknyli. Z kóždeje jeho rěčow spóznamy jeho lubosć k nim a wědomje zamolwitosći za jich přichodne skutkowanje. Najlubša wosada pak běše jemu Betlemske (Jako profesor a rektor Praskeje uniwersity měješe Jan Hus wšědnje w Betlemskej kapalce předować. Je to mała cyrkwička wosrjedž města napřečiwo radnicy.) připoslucharstwo. Štož rozumješe duchownstwu rjec a štož študentam do swědomnja šćěpješe, to rozjimaše powšitkowanje w svojich pastyrskich předowanjach. Přinarodžena bě jemu horliwosć přečiwo wšěm njepo-

činkam — zjawnym a skradžnym, ale w swojej pastyrskje starosćiwosći džiwaše tež na to, zo by jeho wosada byla we wěrje a Božim slowje powučena. Byrnjež předuje prostym, docyla njezdželanym poslucharjam, njeboji so předować wo Chrystusowym čłowjestwje, wo Jeho přichodže, wo sakramentach, rěči tež wo cyrkwinskih wótcah přěnich lěstotkow křescanskeje cyrkwy, wo nabožnych bėdženjach tehdomnišeho časa a dowjedže tež svojich připoslucharjom do dorozumjenja duchownych bėdženjom swjeho časa. Njekritizuje jenož, zo by sej přichilenosć dobył, ale natwarjejo postaja zakłady wěry. Hdyžkuli bě Slovo Bože wohrožene, hnydom wola a mjenuje jeho přečiwnika z mjenom. Swoju wosadu měješe tež w myslach, hdyž bě wot njeje zdaleny. Tym, kotrychž bě w Praze wróćo wostajil, pisaše w svojim lisće 10. junija 1415: Lubujće Betlem, doniž Bóh popřeje, zo so w nim Bože slowo předuje. A tydžen pozdžišo dopokaza swoju pastyrsku swěnosć z listom z jastwa w Konstanz. Prosy w nim Martinka z Volnjeje, zo by postrowil zbožnu Petru, Doru, fararja Jiřika, wšitkich lubowarjom wěrnosće a pokročuje: „Doktorow, mojih w Chrystusu lubowanych bratrow, šewcow a pisarjom tež postrow a rjekń jim, zo bychu so přocowali wo zakoně Chrystusowy.“

Kostnicke Jiskry. 2. 7. 1953
Přef. W.

Lubina Holanec hraješe w Njeswačidle

9. nježděla po swj. Trojicy bě za Njeswačidlsku wosadu wuznamny džen z tym, zo běše naša serbska wumělká na pišćelach, Lubina Holanec, přišla.

Nahladna ličba bě so na popoldniši hudžbny nyšpor w Božim domje zešla. Wuhladachmy mjez kemšerjemi tež mnoho hosći ze susodnych wosadow. A wšitcy, kotřiž běchu přichwatali, wróćichu so natwarjeni a posyljeni džakowni za wšo rjane a pobožne, štož so jim w Božim domje poskići. Mjez wšitkimi rjanymi kompozicijemi drje so našemu wjesnemu připoslucharstwu najlěpje spodobaje fantazija wo kěr-

lušu: Kak rjenje swěći zernička. Tež lětsa nas zaso zwjeseli farar Albert-Malešanski ze svojim rjanym hlosom. Njeswačidlski cyrkwinski chór pod nawjedowanjom wosadneho kantora Hajnika wudospolni program z wuběrnymi štyrihlósnymi chórami, z kotrychž nas předewšěm pobožnje zahori kěrluš: Pój wutroba, a wjesel so na darach Boha swjeho.

Wšěm, kotřiž nam tutón rjany hudžbny něšpor wuhotowachu, smy wutrobnje džakowni. Našej lubej serbskej wumělkcy Lubinje Holanec přejemy dale Bože žohnowanje za jeje wazne skutkowanje. W.

Přednošk na cyrkwinskim zjězdze w Hodźiju 7. VI. 1953

(Skónčenje)

Zo by so tuto oekumeniske džělo we wšěch cyrkwjach posylńilo, k tomu njejsu jenož biskopja, duchowni a profesorjo powołani, ale tež ty a ja, scyla my wšitycy. Cyrkej njeje jenož wěc duchownych, ale wšěch žiwych wosadnych. Swj. misionstwo nas wučí, zo je cyrkej žiwa tež bjez krasnych Božich domow, bjez zwonow a rjanych pišćelow, tež bjez duchownych. By to tež pola nas bylo? Njedawno bě we Łazu misioniski swjeden. Misionar, kiž běše 10 lět w Chinje, nam tam wo žiwjenju swojeje wosady powědaše: Chuda china wosada chcyše sej Boži dom natwarić. Twarnišćo su jej darili; wosada pak pjenjezy njeměješe. Wosadni přińdžechu k misionarej prajo: „Chcemy započec twarić.“ Misionar jim na to wotmolwi: „Bjez pjenjez so twarić njehodźi.“ Cyrkwinscy předstejićerjo pak wuznachu swoju žiwu wěru z tymi słowami Zbóžnika: „Hdy byšće wěru měli jako žonopowe zorno a byšće rjekli k tutomu lěsnemu figowcej: „Wutorhń so z korjenjom a přesadz so do morja, da was posluha.“ My pak scyla njechamy hory přesadzić ale jenož cyrkwičku natwarić. A Bóh knjez požohnowa jich prócowanja a Boži dom so natwari, hačrunjež bě to jara čezko. — Mjez pohaniskimi ludami su samostatne mlode cyrkwy nastale. Wosebje w Africy křesćanska cyrkej ruče rosće; kajka je žiwa, wo tym někotry příklady: křesćanska wosada z mjenom „Moši“ w bliskosći hory Kilimandscharo ma 12 000 stawow. 4 ródnych pastyrjow so wo nju staraja. Za to pak su 21 městnow, hdžež so Boža služba wotměla. Na každym městnje je každu njedzělu w samsnej hodzinje Boža služba. Kak je to možno? Njewučeni ludžo, tak mjenowani lajkojo, su za to postajeni. Zhromadzeja so každy pjatk, zo bychu so na njedzělske předowanje pripravili. Maja pak hišće druhe nadawki dušepastyrského razu. Štóz so ke křecnicy přizjewi abo kmótrow wuzwoli, čini to pod dohladowanjom tajkeho staršeho. Bože wotkazanje so tak swjeći, zo tež tamni lajkojo wosadnych pripravuju, zo spowědných prjedy wopytuja a w zhromadnej modlitwje zwady a njepečelstwa přewinjeja.

Oekumene nas wučí, zo je křesćijanske bratrowstwo wopravdže tu na zemi žiwe. Můžeme so Bohu džakować, zo słowo oekumene njeje hole, prózdne słowo, ale zo je zjednoćenstwo křesćijanskich cyrkwjow, džiw Božeje bnady w našim lětstotku žalostneho ničenja a njeměrneho čłowjeskeho žiwjenja.

Kajki je oekumeniski a naš nadowk na wšěm swěće wulki, to dopoznajemy z toho, zo su z 2,1 miliardow ludźi, kiž je na zemi hišće, 1 miliarda a 700 milionow pohanow, to su dvě třeciny wšěch ludźi.

Njech Bóh Knjez naše wosady k tomu wuhotuje a žohnuje, zo njewostanjemy morwi w starych tradicijach. naložkach a wašnjach swjeho wosadneho žiwjenja, ale zo by w každym domje lubosć Chrystusowa bydliła, wutrobna smilnosć, woporniwość a ponižnosć a zo by Jezusowa wosada tež

w Serbach wšěm duchowna a dušina domizna byla.

Jezus je Pětrej prajił dopředka wědžo, kak jeho njeswěrný zapřeje: Hdyž so něhdy nakazaš, posylń swojich bratrow! To plaći w polnej měrje za cyle křesćanstwo. Njech je tež wobćežne tajke džělo, njech přinješe přesčěhanje a njepečelstwo. Hdyž smy sami na sebi zhonili bohatstwo Božeho słowa, Chrystusoweho kralestwa, so wjace njebohimo, nikoho a ničeho. Dže nam wo to, kak mohli tež druhich dowjesć do toho sameho Chrystusoweho bohatstwa.

To njech je tež plód tutoho cyrkwinskeho dnja, zo so njewobaramy, hdyž naš Knjez nas woła, a chcemy, kaž wjele na nas je, pomhać, zo móhl swjaty Duch přeco wjace skutkować, zo by so přeco dale powjetšila syla tych, kotřiž budzeja jónu zbóžni. Ty krasna swětlosć, rozswěc nas, wuč nas Chrysta spóznać každy čas.

Z cyrkwjow druhich krajow

Českosłowakska. Pjata synoda šleziskeje ewangelsko-lutherskeje cyrkwy w Českosłowakskej je w Českim Čěšinje wo nowym zarjadowanju tuteje cyrkwy wuradźowala. Při tym so rozprawješe, zo buchu w 19 wosadach tuteje cyrkwy cyrkwinske předstejićerstwa znowa wuzwolene. Synoda wuzwoli fararja Jurija Czymorka jako noweho superintendenta. Cyrkej wobsteji z dweju senioratow, jedyn seniorat ze 7 wosadami a je w Ostrawje, druh z 12 wosadami je w Českim Čěšinje. Cyrkwinskej řeči stej čěšćina a pólsćina. Cyrkej ma 50 000 lutherskich stawow a njeje ze sobustawom w lutherskim swětowym zwjazku.

Českosłowakska. Českobratrska cyrkej w Českosłowakskej je so znowa zarjadowala. Wona wobsteji nětko z 13 senioratow. Každý seniorat ma 20 hać 30 wosadow. Najwyši zarjad je synodna rada. Cyrkej je ewangelsko-reformowaneho razu.

Českosłowakska. Na přeprošenje ewangelsko-lutherskeje cyrkwy Madžarskeje je delegacija ewangelsko-lutherskeje cyrkwy we Słowakskej madžarske hłowne město Budapest wopytała. Ewangel-

sko-lutherska cyrkej w Słowakskej wobsteji z 2 cyrkwinskeju wokrjesow a 15 senioratow. Su tam zastojnstwa wokrjesnych biskopow a generalneho biskopa. Za duchowny dorost so stara bohosłowaska fakulta w Bratislawje. Słowakski generalny biskop Jan Chabada wupraji swoje wjesele nad tym, zo móžachu přeni króc po 1918 zastupjerjo słowakskeje ew.-luth. cyrkwy wopytać Madžarsku na přeprošenje madžarskeje ewangelsko-lutherskeje cyrkwy.

Pólska. Nowy biskop pólskeje ewangelskeje cyrkwy Augsburgskeho wěruwuznaća, Karol Kotula, bu njedzělu Jubilate, 16. 4., do swjeho zastojnstwa zapokazany. Biskop Kotula bu wot synody jako naslědnik prof. dr. Jana Szerudy wuzwolony, kiž je cyrkej po smjerći generalneho superintendenta Buscha w léce 1945 nawjedował. Profesor Szeruda je swjeho cyrkwinskeho zastojnstwa zložil a wěnuje so swjimi přednoškami na Warsawskej uniwersiće a nowemu pólskemu přeložku biblije. Nimo biskopa Kotuly ma po wustawkach cyrkwy tež předsyda synody, Warsawski farar Zygmunt Micheliš, titul biskopa. Bž.

Ewangeliske džěło

Naš luby bratr po wěrje a pomocnik farar K. P. Lanštjåk-Praski so z nami stara wo ewangelisku cyrkej mjez nami Serbami.

Hdyž wón rěči, dyrbymy drje wšak tola ponižnje posluhać a so zdźeržec swojeje slabuškeje, dwělowanje polneje wotmołwy: To njeponďže! Farar Lanštjåk je jako založer nowych ewangeliskich wosadow w katolskej Praze dopokazał. što so z lajskimi mocami hodži docpěć.

Hdže su mjez Serbami lajicy, kotřiž bychu měli japoštolskeho, to rěka misionarskeho, ducha we sebi?

Za našu cyrkej je džensa wosobje wažny čas žnjow. Wužiwajmy jón! Hdyž jón skomdžimy; što wě, hač budže hdy zaso tak přijomny? My křescenjo Smy zamołwići za swět a přichod, přetož my Toho znajemy, kotryž je puć, wěrnosć a žiwjenje. Što so dźiwamy spozdijnym a strašnym eksperimentam swěta, hdyž my mjelčo — abo tež swarjo — při boku stejimy a wěrnosć a prawdosć nje-připowědamy? Je Tebi wšo jene, hač wulki džěl našeho luda w tujep njewěrje pō émje chodži?

Ze swojeho bohateho ewangelistiskeho nazhonjenja podawa nam farar Lanštjåk scěhowacy namjet, kotrež mjenuje „Ewangeliske džěło“:

„Ewangeliske džěło“ je cyrkwin-

ske zjednoćenstwo ewangelizacije mjez serbskimi ewangeliskimi wosadami Hornjeje a Delnjeje Lužicy.

Je zložene na slowo swjateho Pisma Jap. skutki 6, 2—8. W myslu powšitkowneho měšnistwa słuša do njeho kóždy konfirmowany Serb.

Jeho nadawk je pomocne duchowne džěło na wšěch polach cyrkwinskeho žiwjenja při boku duchownych a cyrkwinskih předstejerjow.

„Ewangeliske džěło“ wutwari swoje wotnožki w kóždej wsy we Lužicy a tam, hdžež so přizjewja znajmjeńša tři ewangelicy Serbja. Zarjaduje so z tym, zo sebi předsydu wuzwoli a sebi požada pola swojeho serbskeho fararja a swojeho wokrjesneho wuběrka schwalenje.

Centrala ewangeliskeho džěła zarjaduje džěło wotnožkow. Na čole stejiji wuběrki, kotryž so kóžde

Skutkowanje „Ewangeliskeho džěła“

Zwěšćić wšitkich ewangeliskich Serbow.

Namolwjeć Serbow do serbskich Božich službow a k Božemu blidu chodžić a porjadnje w swj. Pismje čitać.

Paćerske džěći napominać, zo bychu na serbske paćerje chodžile. Založić serbsku njedželnu šulu.

třeće lěto wuzwoli na zjězdze „Ewangeliskeho džěła“, kotryž so kóžde lěto zhromadnje ze serbskim cyrkwiskim dnjom wotměwa, kotryž je „Ewangeliske džěło“ postajil a založil.

Centralny wuběrki ma znajmjeńša 8 wosobow. Polojca z nich su lajikojo a mjez nimi ma znajmjeńša jena žona być. Mjez duchownymi pak ma kóžda ewangeliska cyrkej zastupjena być. Předsyda dyrbja, dokelž so tu jedna wo lajske džěło, lajik być. Centralny wuběrki trjeba schwalenje serbskeho cyrkwiskeho dnja a tež serbskich superintendentow.

Wšitecy sobudželaćerjo „Ewangeliskeho džěła“ mjenuja so mjez sobu bratřa a sotry a dyrbja sebi to tež mjez sobu być.

Centralny wuběrki ma styki hač z druhimi cyrkwiskimi institucijami a nawjeduje a slěduje džěło we wosadnych wotnožkach.

Džěło „Ewangeliskeho džěła“ so podpěra z dobrowólnymi darami wšěch člonow (sobustawow).

Starac so wo šudowany a lajski duchownski dorost.

Spěchować duchowne žiwjenje we wosadach z wukładowanjom swj. Pisma. zwučowanjom serbskich kěrlušow, z přednoskami wo serbskich wosadach a wo druhich cyrkwjach, z wulětami do druhich serbskich wosadow, z duchownymi koncertami a kursami atd.

Rozšěrić „Pomhaj Bóh“ a druhu nabožnu serbsku literaturu.

Podpěrać swojich bratrow a swoje sotry duchownje ale tež z rukomaj abo pjenjezami, hdyž su w nuzach.

Kóžde lěto ma so na serbskim cyrkwiskim dnju rozprawjeć wo džělawasći, wuspěchach a srědkach „Ewangeliskeho džěła“.

Njeswaćidlo. Našej lubaj wosadnaj Arnošt Pičula a Hana rodž. Awstec (rodžena z Hermanec) z Luha móžeštaj mjez džěćimi a džěćidžěćimi čilaj a strowaj dnja 26. julija tutoho lěta swój zloty kwas swječić. Bóh Knjez spožć jubilaromaj dale miły wječor žiwjenja. W.

**Znjowe džakne dary před Božim woltarjom.
Je tež na Twojim polu dar za znutřkne misijonstwo narostl?**